

AMIKOR A TEST A SZAVAK HELYETT IS BESZÉL

A rheumatoid arthritises betegek narratív- és egészségpszichológiai vizsgálata

Szerző: **FLACH Richárd**, pszichológia MA, Személyiség- és Egészségpszichológiai szakirány (frichard94@gmail.com)

Témavezető: **Dr. VINCZE Orsolya** PhD, adjunktus, tanszékvezető; **CSÓKÁSI Krisztina**, tanársegéd

Intézmény: Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet, Pécs, Magyarország

A TDK-dolgozat fő témája a rheumatoid arthritisben (a továbbiakban: RA) szenvedő betegek élettörténeti elbeszéléseinek vizsgálata narratív pszichológiai módszerekkel. A kutatás során a kényszerre utaló nyelvi változók viszonyát vizsgáltuk a youngi korai maladaptív sémákkal (a továbbiakban: KMS). Olyan jellegzetes nyelvi változókat kerestünk, amelyek feltételezésünk szerint kapcsolatba hozhatók az RA betegségben szenvedők sajátos gondolkodásával, viselkedésdinamikájával. Az RA csoportban 31 vizsgálati személy vett részt. A csoportban 28 nő és 3 férfi volt. Az illesztett betegkontroll csoportot – fizikális tüneteik miatt – osteoarthritis betegek alkották (továbbiakban: OA); 27 nő és 3 férfi.

Eredményeink alapján minél jobban érvényesült a könyörtelen mércék – hiperkritikusság séma az RA betegeknel, annál kevesebb kényszert jelenítettek meg a szövegükben. Ellentmondásos eredményünk, hogy a séma aktív megjelenése ellenére a nyelvi változók a narratíva szintjén ezt nem tükrözik. A kutatás szempontjából nem várt fejlemény, hogy a két vizsgálati csoport könyörtelen mércék – hiperkritikusság, valamint az önfeláldozás sémában egyaránt magas aktivitást mutatott. Annak érdekében tehát, hogy megbízható képet kaphassunk az RA-ben szenvedő személyek identitásának dinamikájáról, az összes nyelvi változó kompozícióját figyelembe véve további kutatásokat kellene folytatni, valamint bővíteni a mintaelemszámot.

Kulcsszavak: **rheumatoid arthritis, kényszer, narratív pszichológia, korai maladaptív sémák (KMS)**

WHEN THE BODY SPEAKS

The examination of rheumatoid arthritis (ra) and osteoarthritis (oa) patients based on early maladaptive schemas and life stories

Author: **Richárd FLACH**, MA psychology

Supervisor: **Dr. Orsolya VINCZE** PhD, adjunct department chair; **Krisztina CSÓKÁSI**, assistant

Institution: University of Pécs, Department of Humanities, Institute of Psychology, Pécs

Summary: Our study describes the differences between rheumatoid arthritis (RA) and osteoarthritis (OA) patients based on early maladaptive schemas and life stories. Rheumatoid arthritis (RA) is the most common type of autoimmune arthritis, which often leads to disability. Early maladaptive schemas (EMSs) were designed to assess early distress. We focused on the

17th schema (unrelenting standards /hypercriticalness), which means that one must strive to meet very high internalized standards. These standards can be verbally present as rigid rules and “shoulds” in many areas of life. The presented categories can be measured using scientific narrative psychology, which deals with self-narratives.

Methods: Thirty-one RA and 30 OA patients completed Young Schema Questionnaire-Short Form 3 (YSQ-SF3) developed by Young, Klosko, and Weishaar (2003) and gave life story interviews which deal with the past, present, or future of a person. This study unravels correspondences between linguistic–compositional qualities of stories and early maladaptive schemas.

Results: Based on our results, the more unrelenting standards are prevailed by RA-diseased individuals, the less compulsion they showed in their life stories. Furthermore, the statistical analysis showed that the RA and OA patients reported a greater severity of early maladaptive schemata subjects. Therefore, in order to get a reliable idea of the psychological dynamics of RA patient identity, more linguistic patterns should be empirically tested and the sample size should be enlarged.

Keywords: rheumatoid arthritis, compulsion, narrative psychology, early maladaptive schemas (EMSs)